

Ontmoetingsdag van de vredesbeweging.

Zaterdag 7 juni in Utrecht, bij EMMA, Centrum voor Wereld, Vrede en Milieu.

Een stralende dag is het de 7e juni 2014. De vredesbeweging is weer in beweging....

Velen ontmoeten elkaar al bij de koffie en buiten in de grote tuin van EMMA.

In de zaal heet Janne Poort van Eeden iedereen van harte welkom. Janne is dagvoorzitter namens Vrouwen voor Vrede, die deze dag heeft georganiseerd.

Ondanks het prachtige weer is de opkomst goed. Er zijn 18 afmeldingen, vooral omdat het de dag voor Pinksteren is. Janne noemt hun namen, zodat zij voor deze keer vanaf een afstand met ons meedoen.

De dag wordt ingeleid met een verwijzing naar het Decennium voor een cultuur van vrede en geweldloosheid voor de kinderen van de wereld. Heeft dat decennium - van 2001 tot 2010 - iets bereikt? Je wordt soms moedeloos van de vele conflicten en oorlogen en van het geweld dat overal ter wereld voorkomt. Maar dan is het heel goed om je ook te realiseren dat heel veel mensen juist stug door blijven gaan met het werken aan vrede, met geweldloze middelen. Want hoe anders kan je echte vrede bereiken?

De bedoeling van deze dag is om elkaar weer te inspireren, nieuwe dingen te leren en misschien zelfs tot gezamenlijke actie komen. De dag staat in het teken van lobbywerk. De spreekster, Elisabeth van der Steenhoven, is plotseling verhinderd. Haar PowerPoint presentatie geeft helaas ook technische problemen, nu moet er gewerkt worden zoals we altijd al gewend waren. En dat lukt. Tineke Fennis en Janne nemen de inleiding over aan de hand van de uitgeprinte PowerPoint.

De Vredesbeweging wordt gepresenteerd als een voorbeeld van een geslaagde lobby. Immers, het begrip conflictpreventie waar de vredesbeweging jarenlang voor heeft gepleit, is nu volledig ingeburgerd. En steeds meer mensen zien het verband tussen ontwapening en de kracht van mensen. Het Platform Vrouwen en Duurzame Vrede heeft tegen de klippen op gepleit voor Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad over Vrouwen, Vrede en Veiligheid: vrouwen als actoren bij vredesprocessen. Dat is nu breed in de politiek opgenomen.

Een lobby kenmerkt zich vanwege drie punten:

1. Het initiatief ligt bij de lobbyist.
2. De interventie vindt plaats buiten het zicht van de openbaarheid. Lobbywerk is als een spel.
3. Het lobbyen gaat buiten officiële kanalen om. Wees duidelijk en eerlijk over het doel (dus vooral open kaart spelen). Iedere politicus heeft zijn eigen portefeuille. Richt nooit al je aandacht op één persoon. Houd vooral rekening met partijcultuur en taalgebruik.

Een beleidsmaker, bijvoorbeeld een Kamerlid, vormt het puntje van een ijsberg. De lobbyist moet weten waar die persoon uit voortkomt en ook de omringende invloedrijke figuren en organisaties bewerken. Met gerichte informatie over de juiste mensen en procedures kan je als lobbyist inspelen op het goede moment en je zaak maximaal onder de aandacht brengen.

Uit de zaal komen reacties en het wordt een levendig en leerzaam uurtje. De discussie spitst zich toe op de vraag: is lobbywerk wel iets voor de vredesbeweging? In de Van Dale staat: lobbywerk betekent druk uitoefenen. Er zit een element van MACHT in, en soms lijkt het iets stiekems te hebben. Bedienen wij ons zo niet van de middelen waartegen wij ons juist verzetten? Fundamenteel is er iets mis in onze maatschappij en moeten wij ons niet organiseren om daartegen in verzet te gaan, juist door een buitenparlementaire oppositie?

Toch vinden de meeste deelnemers dat eerlijk lobbywerk een goed middel is om iets te bereiken. Je moet beleidsmakers niet zien als de vijand, maar een sfeer van veiligheid en vertrouwen creëren. Daarnaast kun je ook je eigen agenda volgen. Ieder heeft zijn eigen rol en de rol van de vredesbeweging om gevaar te signaleren is belangrijk.

We kunnen in de middagpauze kijken naar de tentoonstelling Vergeven - Verzoenen, van het Museum voor Vrede en Geweldloosheid. Ook wordt aandacht gevraagd voor het monument voor een Duurzame Eenheid dat bij EMMA gemaakt is. Wij staan er omheen in verwondering.

Daarna is er een heerlijke lunch, verzorgd door EMMA.

Na de pauze is er een keuze uit vijf werkgroepen. Daarin kunnen we onze ervaringen delen en mogelijk tot nieuwe initiatieven komen. De werkgroepeliders leiden het gesprek in goede banen en zorgen dat uit elke werkgroep een stelling of een voorstel komt dat het laatste uur plenair besproken kan worden. De werkgroepen zijn:

* Burgervredeswerk, onder leiding van Farida Pattisahusiwa, vredesactiviste in Nederland en de Molukken.

Hun (vraag)stelling luidt: Hoe kunnen wij het burgervredeswerk door jongeren ondersteunen? We zoeken jongeren met passie.

* Mensenrechten, onder leiding van Ted Strop, voormalig voorzitter van de werkgroep Mensenrechten van de Raad van Kerken.

De stelling: Als vredesbeweging moeten we veel meer samen een vuist maken en voorkomen dat we in een nieuwe koude oorlog terecht gaan komen. Vredeswerk van burgers moet dan ook op de politieke kaart komen. We moeten samenwerken aan een gerichte actie en die samenwerking vorm geven als een vredesproject.

* Online communicatie, onder leiding van Chris Geerse, van Vredesbeweging Pais en het Museum voor Vrede en Geweldloosheid.

Stelling: De vredesbeweging wordt versterkt als ze op internet niet alleen haar verscheidenheid laat zien, maar zich ook als een samenwerking presenteert. Bijvoorbeeld via een startpagina.

* Vredeseducatie, onder leiding van Hans Mattheeuwsen van het Eindhovens Vredesburo.

Stelling: Wil je vredeseducatie op een goede manier implementeren in het onderwijs, dan dient er zowel richting leerlingen als richting docenten en ouders een gemeenschappelijk beleid gevoerd te worden. Daarbij zullen ook de houdingsaspecten, de normen en waarden niet louter en alleen bij de kinderen neergelegd moeten worden, maar die gelden dan ook voor alle betrokkenen, docenten zowel als ouders.

* Naar een primaat van de ethiek, onder leiding van Gerrit van der Ent.

Deze werkgroep had geen stelling geformuleerd, maar zij spraken op basis van een inleidend stuk van de werkgroepelider. Kernpunt daarvan is: Er is geen echte vredesbeweging, maar er zijn kleine groepjes, sintels van eerdere vuren die sterk waren toen de dreiging sterker was. Eigenlijk is er ook geen vrede. Het organisch geheel is ziek en vooral geen baas over de eigen ontwikkelingsgang. Dat kan zij alleen worden door ethiek tot hoeksteen van het eigen leven en de gemeenschap te maken.

Een steeds terugkerend punt in de discussies naar aanleiding van de stellingen was de vraag: hoe kunnen we meer gezamenlijk optreden? Ieder jaar komt die vraag op, maar tot nog toe is de ontmoetingsdag de enige gelegenheid dat iedereen echt samen is. De samenwerking via het internet zal misschien gestalte gaan krijgen als er een echte startpagina gemaakt is. Hierover zijn concrete afspraken gemaakt. Enkele plaatsen waar verschillende vredesorganisaties al samenwerken en eigen informatie geven zijn:

www.aktieagenda.nl, www.vredessite.nl, www.vredesmagazine.nl, www.vredesmedia.nl, www.vredesmuseum.nl, www.omslag.nl (Omslag heeft ook een persbureau.)

Volgend jaar zal Kerk & Vrede en/of het Doopsgezind Wereldwerk de ontmoetingsdag gaan organiseren.

Amersfoort, 15 juni 2014

Ida Wassenaar en Janne Poort - van Eeden.